

Tres senyores i un senyor

Diuem que els escriptors sempre escriuen el mateix llibre. La dita és encertada per a alguns autors però per a molts, no. Antònia Carré-Pons (Terrassa, 1960) ha publicat diversos llibres dedicats a autors medievals i una novel·la juvenil (*I què faràs ara, Clara?*), un llibre de prosa poètica (*Abecedari ignot*) i una novel·la satírica (*Jo també vull ser funcionari*) i ara ens ofereix *Relotges en temps de pluja*. En el seu cas, cada llibre és un món i només coincideixen en el nivell alt de qualitat literària.

Aquesta novel·la és com un catàleg limitat d'amors i desamors. No és una obra romàntica, ensucrada, sentenciosa. No. Ens parla de molts altres temes, de concrets com ara la vida a Cracòvia sota l'opressió comunista, el funcionament dels rellotges, les parts de l'armadura medieval, el poeta Foix, referents cinematogràfics (sobretot *El tercer home*), i també de temes universals, com ara la solitud, el silenci davant la violència domèstica, la viduïtat, la immigració (la dels anys seixanta i l'actual), l'atzar i els seus jocs cruels... Però tot pivota damunt sentiments d'amor o desamor, de lliurar-se als sentiments o retenir-los, de cercar-los o no creure-se'ls, de beneir-los o maleir-los.

Carré-Pons alterna les històries d'anys, perquè totes abracen algunes dècades, fins que, d'alguna manera, coincideixen en un temps i un espai. El temps podria ser l'actual i l'espai una rellotgeria de la zona d'Arc de Triomf, a Barcelona. Per una banda, tenim un rellotger solitari que conversa amb un rellotge de paret al

qual anomena Albert, com aquell naufrag interpretat per Tom Hanks que parlava amb una pilota, anomenada Wilson. El rellotger, a qui un dia "sense ni adonar-se'n, el sexe se li va omplir d'amor, de paraules, de complicitats i de rialles", passeja per Viena en una dramàtica jornada de pluja.

La Poma, que treballa en una agència de viatges, és una vídua jove, mare de l'Eva; intenta refer la seva vida sentimental al costat del Sergi. Els seus pares són una parella amb ideals llibertaris que van posar-li aquest nom perquè era "un al·legat a favor del desig de saber, de la valentia i de la voluntat de saltar-se les normes establertes, encara que es correu el risc de perdre el paradís".

La Julia també és vídua, del Félix, un maltrac-

tador físic, però sobretot psicològic. Van emigrar a Barcelona des d'Andalusia. Té fills i néts (que en algun cas ja pretenen aprofitar-se dels seus estalvis) i, un cop alliberada del marit, se li obren diferents opcions. I per primera vegada a la vida podrà triar el seu destí.

La Rita és una metgessa que té un idil·li ben fortuït amb una polonesa, l'Agniezka. Anys després té una beca a Cracòvia, on viu una història pasional amb un altre metge, Tadeusz, amb qui, en tornar a Barce-

lona, perd el contacte durant anys, i això que després de fer l'amor "els quedava el gust d'una fatiga que s'assemblava molt a la felicitat".

Amb un ritme sostingut i pausat, amb fragments poètics però sense enfarfegar, Carré-Pons ens va desmuntant aquests quatre rellotges humans i ens ofereix uns quants girs argumentals, en algun cas sorprenent, que mantenen l'interès d'una obra ben escrita, madura. Entre diversos jocs estilístics i temàtics, s'intueixen pensaments abocats directament per l'autora, com ara quan un personatge s'exclama: "Com hem de fer avançar el món si renunciem a saber què hi ha passat i què s'hi ha pensat abans que nosaltres hi arribéssim?" No renunciem a saber què hi passa, dins d'aquesta novel·la. *

Antònia Carré-Pons ha publicat una novel·la que ofereix diferents punts de vista sobre l'amor i les circumstàncies que l'envolten
MARIONA RIEROLA

RELOTGES EN TEMPS DE PLUJA
Antònia Carré-Pons
Editorial: Meteora
Barcelona, 2014
Pàgines: 236
Preu: 19 euros

El temps no fuig

Una reflexió sobre el sentit de la vida podria ser un títol alternatiu al comentari d'aquesta novel·la de la britànica Diane Setterfield que fa compartir el protagonisme al William Bellman i a les graules que sobrevolen –metafòricament– un relat que proposa una anàlisi del temps que es viu, de com s'empra...

La proposta, a diferència d'una part significativa dels títols que es duen als prestatges de les llibreries amb una alegria irreflexiva i injustificada, és honesta. Cal anotar aquesta qualitat en l'haver de Setterfield, que malda per construir una trama arrapada a l'evolució

cronològica en què el personatge principal tingui una consistència necessària per a la credibilitat de la tesi que suggereix amb insistència: el temps té una dimensió eterna i encalçar-lo té un preu determinat que cal satisfer amb l'afegit dels interessos que provenen dels endarreriments en el pagament.

Té una certa solidesa, William Bellman, i la tenen els personatges que li fan costat tot i que algunes de les situacions que se'ls fan viure tenen aquell regust de conveniència que els fa deixatats. El panorama literari de la novel·la, però, canvia d'aspecte quan l'acció es desplaça a Londres: la inversió en la con-

textualització, la construcció dels personatges, l'evolució de la descripció de l'univers creat..., tot això queda al marge en ser sotmès a la descripció dels efectes de l'obsessió del protagonista. La inconfessada segona part de *L'home que perseguia el temps* perd el tremp i cau en els aiguamolls de la monotonia, de la reiteració, de l'ofec per avoriment.

S'interpreta que Setterfield vol conjuminar el fons i la forma per donar força a l'impenta final de la novel·la però cau, potser, en el mateix parany que vol denunciar: els comportaments obsessius rarament són interessants si no mantenen una bona presentació. *

L'HOME QUE PERSEGUIA EL TEMPS
Diane Setterfield.
Traducció: Anna Puente Lluçà i Carles Andreu
Editorial: Empúries
Barcelona, 2014
Pàgines: 408
Preu: 20,90 euros